



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobců: a) H. I.
b) A. J.
c) nezl. A. I.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

ve spojeném řízení o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ve věci mezinárodní ochrany ze dne 13. července, č. j. OAM-514/ZA-ZA11-ZA05-2020, a ze dne 13. července 2021, č. j. OAM-513/ZA-ZA11-ZA05-2020,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. července 2021, č. j. OAM-514/ZA-ZA11-ZA05-2020, a ze dne 13. července 2021, č. j. OAM- 513/ZA-ZA11-ZA05-2020, se zrušují a věci se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobcům udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žalob

2. Toto rozhodnutí napadli žalobci včas podanými žalobami téměř totožného obsahu, v jejichž úvodu obecně namítli, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem, § 68 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění neobsahuje zákonem požadované náležitosti, § 50 odst. 3 a odst. 4 správního řádu, neboť správní orgán nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobců, a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, § 52 správního řádu, neboť žalovaný neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci, dále § 12 písm. a) a b) a § 14 zákona o azylu. Konečně měl porušit i čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení.
3. Krajský soud již v úvodu upozorňuje, že žalobkyně b) spojovala svůj azylový příběh s příběhem žalobce a), obsah její žaloby tedy korespondoval událostem a obavám, které přdestřel přímo žalobce a). Ten má za to, že v jeho případě jsou splněny podmínky k udělení mezinárodní ochrany z důvodu pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 a 14a zákona o azylu. Žalovaný měl ovšem nedostatečně zjistit skutkový stav věci, z něhož poté vyhodnotil nesprávné závěry o neexistenci azylově relevantního nebezpečí v zemi původu žalobců. Zároveň se dopustil nesprávného právního posouzení věci, jelikož nevyhodnotil povahu a intenzitu hrozícího nebezpečí. Odchýlil se tak od ustálené judikatury správních soudů týkající se přiměřené pravděpodobnosti pronásledování a nebezpečí vzniku vážné újmy.
4. Dále v tomto směru poukázal na svůj azylový příběh a skutečnosti, které sdělil v průběhu pohovorů v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. Zopakoval, že ve vlasti nebyl členem žádné politické strany, ale účastnil se protestních demonstrací. Při poslední akci byl policií zadržen, zbit do bezvědomí a vyhozen na ulici. Policisté mu taky zabavili jeho mobilní telefon a zjistili tak jeho aktivitu na sociálních sítích. Náhodní lidé ho přivezli do nemocnice, z níž obdržel lékařskou zprávu, kterou ke své žádosti doložil. Poté přišlo na adresu jeho matky předvolání na policii, na které nereagoval, protože ta mu o něm neřekla. I toto předvolání doložil žalovanému. Žalobce a) se obává pronásledování pro svůj politický názor a uplatňování politických práv a svobod (§ 12 písm. a/ a b/ zákona o azylu), stejně jako že mu bude způsobena vážná újma v podobě mučení či jiného nelidského zacházení (§ 14a odst. 2 písm. b/ zákona o azylu).
5. Žalobci jsou toho názoru, že žalovaný je v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu povinen, neprokáže – li, že je osoba nebo výpověď žadatele nevěrohodná, posoudit, zda žadatelem uplatňované důvody spadají pod důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Upozornili také, že v podmínkách azylového řízení se uplatňuje zásada „v pochybnostech ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu“. Je tedy na žalovaném, aby z vyjádření žadatele o mezinárodní ochranu vycházel a měl je za pravdivá, pokud sám neprokáže opak. To lze například dostatečně aktuálními zprávami o zemi původu apod.
6. Žalovaný v projednávaném případě naznal, že výpověď žalobce je nevěrohodná, přičemž vycházel zejména z hodnocení žalobcem doložených dokumentů, o kterých tvrdil, že jsou falešné; zprávu z nemocnice v Baku i dokument od policie. Žalobce ovšem nebyl ve vztahu k těmto pochybnostem nijak konfrontován. Nedostal tak možnost, aby se k nim

jakkoliv vyjádřil a popřípadě je uvedl na pravou míru. Tímto postupem se tak dle jeho názoru žalovaný dopustil pochybení ve vztahu ke správnému zjištění skutkového stavu.

7. Žalobce a) konstatoval, že předkládaná lékařská zpráva není falzifikátem. Upozornil na snímek webového prohlížeče, kdy telefonní kontakt, který je zde uvedený, koresponduje se stejným údajem na lékařské zprávě. Ve shodě je i adresa předmětné nemocnice. Úvahy žalovaného o nepravosti doložené lékařské zprávy jsou tak dle jeho názoru nepodložené. Spekulace žalovaného jsou postaveny na subjektivních domněnkách. Žalobce a) taktéž namítl, že zaslání lékařské zprávy instituci v zemi původu mohlo odhalit jeho identitu a státní orgány se mohly dovědět, že požádal v České republice o mezinárodní ochranu. Touto otázkou se žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezabýval.
8. Námitky byly vzneseny i proti hodnocení policejní zprávy. Žalovaný měl vycházet z premisy, kdy, pokud z jeho úřední činnosti zjistil nepravost dokumentu předloženého jiným žadatelem o mezinárodní ochranu, kde se shodovala jména osob na listině figurující, dovedl i falešnost konkrétní listiny předkládané žalobcem. Ten trvá na pravosti jím předloženého dokumentu. Z Informace MZV č.j. 114083-6/2020-LPTP, která se zabývá obecně předkládáním falešných dokumentů žadateli o mezinárodní ochranu z Ázerbájdžánu, nijak dále konkrétně nedovozuje, že by to měl být i případ žalobce. Zpráva z MZV rovněž není ozdrojována a nesplňuje další formální náležitosti, které stanovuje EASO.
9. Žalobce a) shrnul, že žalovaný neprokázal a dostatečně neodůvodnil svůj závěr o falešnosti předkládaných dokumentů ani jeho tvrzení. Závěry žalovaného proto shledal jako nepřezkoumatelné.
10. V žalobě dále žalobce a) upozorňoval, že on i jeho žena (žalobkyně b/) vypovídali v řízeních o udělení mezinárodní ochrany ve vzájemné shodě. Žalovaný nedokázal v jejich výpovědích najít žádné rozpory.
11. I v případě, že by skutečně bylo postaveno na jisto, že předmětné dokumenty jsou falešné, lze ovšem mít za to, že azylový příběh žalobce a) má reálný základ. Ten má za to, že na základě jeho výpovědí je zcela zřejmé, že jeho potíže již dovršily intenzity pronásledování a byl naplněn standard přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování.
12. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce a) opíral své závěry o jeho celkovou nevěrohodnost, aniž by ji dostatečně prokázal. Toto posouzení je proto nezákonné a nepřezkoumatelné.
13. Žalobci proto navrhli, aby byla obě shora specifikovaná rozhodnutí zrušena a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobám

14. Žalovaný se k oběma žalobám vyjádřil dne 25. 8. 2021. Ve vyjádření k žalobě žalobkyně b) již v úvodu podotkl, že žaloba je shodného obsahu, jako žaloba žalobce a). Nadto žalobkyně spojuje svůj azylový příběh právě s příběhem žalobce. Nepovažoval proto za nutné se k jí podané žalobě dále vyjadřovat a plně odkázal na znění jeho vyjádření k žalobě žalobce a).
15. Předně zopakoval ve stručnosti námitky žalobce a doplnil k nim následující. Upozornil, že stěžejním bodem azylového příběhu žalobce je údajný konflikt s policisty, kdy měl

být žalobce na jedné z protivládních demonstrací těmito policisty zbit. Kvůli napadení měl být následně několik dní hospitalizován. Žalobce rovněž tvrdil, že byl proti němu vydán zatykač v souvislosti s účastí na demonstraci a zároveň s jeho protivládními příspěvky na sociální síti, ke kterým se údajně policie dostala z jeho mobilu, který mu při výše uvedeném konfliktu zabavila. Žalovaný přistoupil k hodnocení žalobcem doložených dokumentů (lékařské zprávy a policejního rozhodnutí). Zastal názor, že oba dokumenty jsou falzifikáty a žalobcův azylový příběh shledal nevěrohodným.

16. K problematice lékařské zprávy odkázal na stranu 3 (poslední odstavec) a 4 (první odstavec) napadeného rozhodnutí. Po konzultaci se ZÚ Baku bylo zjištěno, že žalobcem předložená „lékařská“ zpráva má k jejímu datu špatné logo, telefonní kontakt, formát razítka i jméno vedoucího oddělení. Veškeré formální náležitosti proto shledal jako chybné a z tohoto důvodu označil žalobcem doložený dokument za podvržený. Žalobce zároveň namítal, že skutečnost, že žalovaný pravost zprávy konzultoval, představuje porušení § 19 odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný v tomto směru odkázal na strany 32 – 34 správního spisu. Doplnil nadto, že konzultována byla lékařská zpráva, ovšem pouze s jejími formálními náležitostmi. Bylo proto naprosto nemožné, aby si z takové podoby někdo vyvodil závěr, že se jedná o „lékařskou“ zprávu žalobce. Ta je navíc podvržená.
17. Ve vztahu k otázce doloženého policejního rozhodnutí „o vyhlášení pátrání po obviněném“ odkázal žalovaný na stranu 4 (poslední odstavec), resp. 5 (první odstavec) napadeného rozhodnutí. I tuto listinu shledal jako podvrh. Jeho názor nadto podporuje i zpráva *Informace MZV ČR* ze dne 28. 7. 2020 (strany 42 – 43 správního spisu), která hovoří o značné míře podvržených úředních dokumentů dokládáných žadateli o mezinárodní ochranu původem z Ázerbájdžánu.
18. Žalovaný nesouhlasil ani se žalobní námitkou, kde mu bylo vyčítáno, že se zjištěním o nepravosti předkládaných dokumentů žalobce neseznámil a nedal mu prostor celou věc vysvětlit. Žalovaný by jistě takový postup musel dodržet v případě, kdy se mezi výpovědi žalobce nachází značné rozpory. Žalovaný v takovém případě nemůže tyto rozpory použít jako důkaz nevěrohodnosti žadatele, aniž by konkrétnímu žadateli dal možnost rozpory vysvětlit. V nyní řešeném případě se ale o žádné rozpory ve výpovědi žalobce nejedná. Žalobce zcela jasně doložil správnímu orgánu dokumenty – konkrétně lékařskou zprávu a rozhodnutí policie. Žalovaný proto neviděl smysl v tom, aby žalobce ještě před vydáním rozhodnutí seznamoval s tím, že jím doložené dokumenty jsou podvrhem. Je absurdní se domnívat, že by žalobce vysvětlil, proč právě jeho zpráva obsahuje špatné razítko, telefon, logo i jméno vedoucího. Takový postup žalovaného by byl nadbytečný a neefektivní.
19. Žalovaný uzavřel, že žalobní námitky nedokládají žádná pochybení z jeho strany, proto navrhl, aby soud obě žaloby zamítl.

IV. Replika žalobců

20. Dne 20. 9. 2021 byla nadepsanému soudu doručena replika žalobce a). Téhož dne soud obdržel i repliku žalobkyně b), která svým obsahem plně odkazovala na již zmíněnou repliku žalobce a).
21. Ten zopakoval, že povinností žalovaného bylo náležitě zjistit skutkový stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Má za to, že nesrovnalostmi, kvůli kterým jej měl kontaktovat, mohou být nejen ty, jež spatřuje v jeho výpovědi, ale i nesrovnalosti v jím

předkládaných dokumentech. Pokud žalovaný předesílá, že by tyto nepřesnosti nebyl žalobce schopen vysvětlit, pouze nepřezkoumatelně předjímá vývoj událostí.

22. Konečně trval na pravosti citovaných dokumentů a dodal, že i jejich případná nepravost ještě bez dalšího neznámá neexistenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Jiné dokumenty na podporu svých tvrzení nemá. Pokud by jeho žádost nebyla úspěšná, musel by se navrátit do země původu, kde by mu hrozila vážná újma, i tuto skutečnost měl žalovaný vzít v potaz.

V. Jednání soudu

23. Krajský soud v úvodu upozorňuje, že žalobci byli předvoláni k jednání soudu nejprve na den 23. 11. 2021. Jelikož však soud neměl doklad o tom, že předvolání k tomuto jednání bylo doručeno ve lhůtě stanovené ustanovením § 49 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) nebyly splněny podmínky pro to, aby bylo tohoto dne ve věci samé jednáno.
24. Jednání ve věci samé proběhlo dne 14. 12. 2021. Soud nejprve spojil ke společnému projednání věci vedené pod sp. zn. 30 Az 6/2021 a 30 Az 7/2021 s tím, že budou nadále vedeny pod sp. zn. 30 Az 6/2021, s čímž pověřený pracovník žalovaného souhlasil.
25. I přesto, že se žádný ze žalobců k jednání nedostavil, byla jim předvolání k němu řádně doručena (viz. č. l. 37 obou soudních spisů). Nebyly proto shledány žádné zákonné překážky proto, aby se nařízená jednání nemohla uskutečnit.
26. Pověřený pracovník žalovaného následně odkázal na odůvodnění obou napadených rozhodnutí a přednesl podstatu písemných vyjádření žalovaného k žalobám, které jsou založeny na č. l. 18 obou soudních spisů, nevznel žádné další návrhy na doplnění dokazování. Navrhl, aby soud žaloby zamítl.

VI. Skutkové a právní závěry krajského soudu

27. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s.ř.s.
28. V přezkumném řízení krajský soud ověřil následující rozhodné skutečnosti, přičemž měl ovšem na zřeteli také čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Dané ustanovení procedurální směrnice zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“*. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.
29. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce a) podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 11. 8. 2020. Žalobkyně b) jménem svým i své nezletilé dcery podala žádost téhož dne. Krajský soud dodává, že všechny výpovědi žalobců

učiněné v průběhu celého správního řízení představují několik stran protokolu. Proto nepovažuje za nutné ani možné, aby je opisoval v úplnosti. V podrobnostech tak odkazuje právě na obsah protokolů o jejich výpovědích.

30. Pouze ve stručnosti shrnuje, že všichni žalobci jsou občany Ázerbájdžánu a hlásí se k ázerbájdžánské národnosti. Vyznávají islám. Žalobkyně b) již v průběhu pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany vysvětlila, že své problémy spojuje s azylovým příběhem jejího manžela (žalobce a/). Ten konstatoval, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal z politických důvodů, jelikož během mítinku na něj policie použila násilí. Mítink se konal v Baku dne 19. 10. 2019. Přišli k němu tři policisté a odvedli jej do policejního autobusu, v němž žalobce ztratil vědomí. Poté jej vyhodili na ulici. Zde k němu přišli občané, kteří mu pomohli, aby se dostal do nemocnice. Žalobce neví, kdo to byl, probral se až v nemocnici. Jiné problémy neměl, na předchozích dvou mítincích se mu nic podobného nestalo. Posléze se dozvěděl od kamaráda, že mu policie zabavila mobilní telefon, čímž se dostala k jeho aktivitě na sociálních sítích. Lékařskou zprávu z ošetření v nemocnici předkládal ve Spolkové republice Německo (dále také „SRN“). Proti zbití nepodal žádnou stížnost. Od policie rovněž obdržel předvolání, které se ovšem k němu nedostalo, jelikož mu ho jeho matka nepředala. Žalobce se o demonstraci dozvěděl na sociální síti. Uvedl, že se často stává, že tam lidé jsou zbiti. Nikdy nebyl členem ani nepodporoval žádnou politickou organizaci, přesto má za to, že je nyní ve vlasti trestně stíhán. Žalobce žádal o udělení mezinárodní ochrany již v SRN, svou žádost vzal poté, co bylo zjištěno, že má falešný doklad, zpět. V minulosti disponoval českým a švýcarským vízem.
31. Na podporu svých tvrzení doložil žalobce správnímu orgánu kopie osobních dokladů, oddací list a lékařskou zprávu, kterou dříve předložil v SRN. Dále doložil rozhodnutí o vyhlášení pátrání vydané ázerbájdžánskou policií.
32. Při posouzení předmětné žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný konkrétně vycházel z výpovědi žalobců, doložených materiálů a dále informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR, č. j. 115315-6/2021 ze dne 3. 6. 2021; Informace OAMP: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 10. 6. 2021; Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), Ázerbájdžán: Přehled údajů o zemi za rok 2020; Informace MZV ČR, č. j. 114083-6/2020_LPTP ze dne 22. 7. 2020.
33. Žalobcům byla dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí (ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu) dne 18. 6. 2021. Ti této možnosti využili a k seznámení se s podklady se dostavili. Žalobce a) dále doplnil fotokopii listiny, která měla dokládat jeho zadržení ve vlasti.
34. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k názoru, že žaloba je d ů v o d n á.
35. Z obsahu žalobou napadených rozhodnutí a správních spisů vyplynulo, že tvrzeným důvodem žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany je žalobcova obava z ázerbájdžánské policie, kterou byl žalobce napaden po účasti na protivládní demonstraci. Žalobce a) se obává, že po návratu do vlasti by mohl být uvězněn z důvodu účasti na demonstraci a jeho projevů na sociální síti Facebook.
36. Žalovaný měl naopak za to, že žalobce a) nemá nárok na udělení žádné z forem

mezinárodní ochrany ve smyslu zákona o azylu. Jádrem jeho argumentace byla především premisa nevěrohodné výpovědi a podkladů, které žalovanému žalobce a) předložil.

37. Krajský soud konstatuje, že žalovaný si sice opatřil určité informace o zemi původu žalobce, které lze považovat za aktuální, nicméně avizoval, že vycházel i z jeho samotných vyjádření a podání, která k věci učinil.
38. V tomto však soud naznal, že žalovaný jím podané informace selektoval na ty, které shledal jako věrohodné, a ty, které jím byly shledány jako spekulativní (viz např. str. 4 napadeného rozhodnutí), a to aniž by věrohodnost části informací a nevěrohodnost dalších skutečností řádně vyhodnotil a osvětlil. Žalovaný tedy na jednu stranu tvrdil, že obsah lékařské zprávy koresponduje s žalobcem popsaným průběhem demonstrace, ale na druhou stranu zpochybnil samotné vyjádření lékaře a další formální náležitosti tohoto dokumentu. A to, aniž by o svých pochybnostech jakkoliv informoval žalobce, či mu dal možnost se k nim určitým způsobem vyjádřit. Žalobci byla pouze dána možnost seznámit se s překladem této listiny založené ve správním spisu.
39. Hrubé pochybení shledal krajský soud dále ve vztahu k žalobcem dne 18. 6. 2021 předloženému policejnímu rozhodnutí (viz str. 50-52 správního spisu). V tomto případě nebyla žalobci nejen dána možnost seznámit se s překladem dané listiny, ale rovněž nebyl ve vztahu k ní nijak konfrontován a to ačkoliv se jednalo o zcela stěžejní podklad, z něhož žalovaný celkovou nevěrohodnost žalobce dovozoval. Krajský soud proto nemohl jinak, než shledat napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Vycházel z toho, že konstatovat nepřezkoumatelnost lze za situace, kdy správní orgán nesplní povinnost řádně odůvodnit své rozhodnutí a vyjádřit právní názor k předmětné otázce jednoznačným a srozumitelným způsobem (srov. ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu). Tak tomu bylo i v případě žalobce a), potažmo žalobců.
40. Krajský soud upozorňuje, že obecným základem pro kvalifikované rozhodování ve věci je, aby správní orgán zjistil skutkový stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v tom rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (srov. ustanovení § 3 správního řádu). Jak bylo již předestřeno výše, této povinnosti však žalovaný v projednávaném případě nedostál.
41. Soud zároveň uznává, že azylový příběh žalobce a určité momenty jeho výpovědi zcela nekořespondovaly s výpovědí žalobkyně, která nadto několikrát své vyjádření v průběhu správního řízení měnila. Je ovšem na správním orgánu, aby za situace, kdy shledá ve výpovědi žadatelů o mezinárodní ochranu určité nesrovnalosti, konfrontoval zejména je a požadoval, aby se k věci a sporným bodům svých výpovědí (i opětovně) vyjádřili.
42. Je na místě připomenout, že jedním ze znaků řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je důkazní nouze na straně žadatele, který běžně nemá k dispozici dostatečné podklady k tomu, aby zcela prokázal svůj azylový příběh. Věrohodná výpověď žadatele je proto zpravidla dostatečným důkazním prostředkem, kterým žadatel prokazuje pronásledování vlastní osoby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57).
43. Hlavní povinností správního orgánu při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu je postupovat tak, aby žadateli umožnil v úplnosti předložit skutečné důvody, které jej k podání předmětné žádosti vedly (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.

7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74). Pokud má správní orgán ohledně předestřeného příběhu pochybnosti, je na něm, aby shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele zpochybňují. Zároveň platí, že pokud správní orgán zjistí ve výpovědi určité nesrovnalosti, musí mít žadatel možnost tyto nesrovnalosti vysvětlit (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007 – 55).
44. Jak dále konstatoval Nejvyšší správní soud: *„Rozhodnutí správního orgánu o tom, že se žadateli neuděluje mezinárodní ochrana dle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nemůže obstát, pokud správní orgán rezignuje na své základní povinnosti v řízení ve věci mezinárodní ochrany, tedy neprovede řádně pohovor s žadatelem tak, aby položené otázky důsledně směřovaly ke zjištění veškerých rozhodných skutečností a k prověření hodnověrnosti žadatelova azylového příběhu, neobstará si relevantní informace o zemi původu, které by byly specificky zaměřeny na azylový příběh žadatele a z něj vyplývající rozhodné skutkové otázky, a ani informace, které si obstará, řádně a objektivně nezhodnotí a s rozhodnými skutečnostmi k posouzení, zda žadatel naplňuje definici uprchlíka dle § 12 písm. b) zákona o azylu, či má nárok na udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, se řádně nevypořádá.“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. dubna 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 – 36)
45. Krajský soud tedy nemůže pominout skutečnost, že žalovaný nekonfrontoval se žalobcem a) důkazy, které se jeví s ohledem na shora uvedená žalobcova tvrzení jako stěžejní a z nichž také zcela zjevně vycházel při úvahách o neudělení mezinárodní ochrany žalobcům. Žalovaný přitom mohl vhodnými otázkami zjistit i další informace, které by jej přezkoumatelným způsobem utvrdily v celkovém rámci o nevěrohodnosti žalobce. Bylo zcela na místě, aby se ve zjištění skutkového stavu neomezoval pouze na obecné podklady, které se vztahovaly k jiným žadatelům o mezinárodní ochranu z Ázerbájdžánu, ale vhodnými dotazy propojil tato zjištění s individuálním případem žalobce. Závěry žalovaného bylo proto třeba opírat o bližší skutková zjištění, která by reflektovala konkrétní případ žalobce.
46. Shora vytknutá pochybení žalovaného, tedy zejména nedostatečné zjištění skutkového stavu věci, přitom představují závažnou procesní vadu, pro níž musel krajský soud žalobou napadená rozhodnutí pro vady řízení zrušit. Soud proto pro tuto nekompletní skutková zjištění a z nich plynoucí nedostatečná odůvodnění projednávaných věcí naznal obě rozhodnutí nepřezkoumatelnými pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.). Krajský soud k tomu poznamenává, že správní soudnictví je sice ovládáno zásadou plné jurisdikce, jsou-li ovšem nedostatky při zjištění skutkového stavu věci správním orgánem takového rozsahu, že jejich odstranění by znamenalo nahrazovat činnost správního orgánu soudem, pak je na místě tuto povinnost uložit správnímu orgánu ve zrušujícím rozsudku, což ji i příklad projednávané věci.
47. Současně vrátil věci žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž bude žalovaný právními názory vyslovenými krajským soudem v tomto rozsudku vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
48. Aby mohl žalovaný dospět k nepochybnému závěru, že žalobce a) nesplňuje požadavky pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu, je na místě, aby v dalším řízení odstranil nedostatky, které mu tímto rozsudkem krajský soud vytkl. Adekvátně posoudí otázku jeho domnělé nevěrohodnosti, přičemž za tím účelem jej znovu vyslechně a vysvětlí mu, které pasáže jím předložených dokumentů shledal jako sporné a proč.

Vhodným způsobem dále zjistí, jaký byl jeho skutečný motiv k odchodu z vlasti a dle těchto informací bude následně pokračovat v řízení. Pokud uzná za vhodné, může vyslechnout i žalobkyni b), která, vzhledem k tomu, že svůj azylový příběh odvozuje od příběhu žalobce a), měla by mít povědomí a informace o skutečnostech a dokumentech, které ten předložil. Krajský soud nemůže nyní předjímat výsledek dalšího řízení a definitivně hodnotit, zda je azylový příběh žalobců věrohodný, či nikoliv.

49. Žalovaný v každém případě obstará dostatek aktuálních podkladů o zemi jejich původu a žalobce s těmito informacemi řádně seznámí. Bude dbát na nároky, které na něj klade nejen zákon o azylu, ale i tzv. kvalifikační směrnice. Bude postupovat tak, aby mohl konstatovat dostatečné zjištění skutkového stavu. Na základě takto dostatečně zjištěného skutkového stavu věci pak žalovaný opětovně posoudí důvodnost žádostí o udělení mezinárodní ochrany a své právní závěry odůvodní přezkoumatelným způsobem splňujícím kritéria vymezená v § 68 odst. 3 správního řádu.

VI. Náklady řízení

50. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Pokud jde o náhradu nákladů řízení žalobců, kteří by, jakožto úspěšní účastníci řízení měli nárok na jejich náhradu, těm, jak vyplývá z obsahu soudního spisu, žádné náklady spojené s řízením před krajským soudem nevznikly. Soud proto nemohl rozhodnout jinak, než jak je uvedeno ve výroku II. rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. prosince 2021

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: R. V.

